

Anja Arnerdal
Projektledare/GIS-handläggare
Telefon 08-508 28 953, 076-122 89 53
anja.arnerdal@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden

HANDLINGSPLAN BADVATTEN

Förslag till beslut

- 1 Godkänna Handlingsplan för fler badplatser med bra badvattenkvalitet i Stockholms Stad.
- 2 Överlämna Handlingsplanen med åtgärdsförslag samt förslag till fördelning av ansvar och resurser till kommunstyrelsen.
- 3 Föreslå Kommunstyrelsen att besluta att stadsdirektören utser en operativ styrgrupp för genomförandet av handlingsplanen.
- 4 Ge Miljöförvaltningen i uppdrag att fullfölja provtagningen av de åtta nya platserna under 2008.

Gunnar Söderholm

Urban Jonsson

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har getts i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten. I handlingsplanen redovisas inventering och åtgärdsförslag för de befintliga strandbaden samt inventering och omdömen om åtta nya platser med möjlighet till strandbad. De nya platserna har valts ut i samarbete med stadsdelsförvaltningarna. För att få en slutlig bedömning av de nya platsernas lämplighet som strandbad föreslår Miljöförvaltningen att provtagningen fullföljs under 2008.

Då ny lagstiftning träder i kraft under 2008 införs miljökvalitetsnormer för badvatten samt krav på att så kallade badvattenprofiler ska upprättas. Ökade lagkrav samt stramare budget hos samtliga inblandade innebär att ansvarsfördelningen behöver ses över och renodlas. Genom Miljöbalkens definition av verksamhetsutövare faller driften av strandbaden under stadsdelsförvaltningarna, Kungliga Djurgårdens Förvaltning samt Stiftelsen Stora Sköndals ansvar.

För att genomföra handlingsplanens åtgärdsförslag för bättre badvattenkvalitet vid de befintliga strandbaden samt anläggande av nya strandbad behövs en operativ styrgrupp. Miljöförvaltningen föreslår att stadsdirektören utser representanter från bland annat berörda stadsdelsförvaltningar till en sådan. Resurserna för inrättandet av nya badplatser behöver sedan tas in i kommunfullmäktiges budget för 2009.

Bakgrund

Genom stadens budget för 2007 har Miljö- och hälsoskyddsnämnden getts i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten.

Under sommaren 2007 har samtliga strandbad besökts och inventerats. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna har åtta platser med möjlighet till nya strandbad valts ut. Under badsäsongen 2007 har dessa platser undersökts med avseende på badvattenkvaliteten. För tre av de befintliga badplatserna har en konsultutredning påbörjats under hösten 2007 i syfte att utreda orsaken till den tidvis dåliga badvattenkvaliteten.

Ny lagstiftning

Under 2008 träder, i enlighet med EG-direktiv 2006/7/EG, en ny lagstiftning i kraft. Den nya lagstiftningen innebär bland annat att miljö kvalitetsnormer införs för badvatten samt att kommunen ska upprätta så kallade badvattenprofiler. Badvattenprofilerna ska bland annat ge en beskrivning av badvattnets fysikaliska, geografiska och hydrologiska egenskaper samt ge en bedömning av föroreningskällor.

I maj 2007 ändrades de lokala ordningsföreskrifterna och det är numera tillåtet att bada från naturstränder i centrala Stockholm, och upp till tio meter ut i vattnet. Badvattenkvaliteten kontrolleras dock enbart på de officiella strandbaden. Vattnet på övriga ställen i centrala Stockholm är på sina håll kraftigt förorenat av dagvatten och bräddavloppsvatten. På flera platser finns även förorenade sediment.

Badvattenkvalitet vid befintliga och nya strandbad

Badvattenkvaliteten vid de befintliga baden är överlag god. Några bad har dock återkommande problem med tidvis förhöjd bakteriehalt. Strandbad som under den senaste treårsperioden har haft relativt dålig badvattenkvalitet är Ängbybadet, Hökarängsbadet, Sättrabadet, Långsjöbadet samt Smedsuddsbadet. Ängbybadet har dock det senaste året återgått till godtagbar badvattenkvalitet efter åtgärd av bristfälligt avlopp.

Den provtagning av de åtta nya platserna som hitintills genomförts visar på god badvattenkvalitet, med två undantag: Tanto samt Rålambshov. Även Fagersjö som provtagits 2005-2006 visar på tveksam badvattenkvalitet. För att utvärdera om en plats är lämplig som officiell badplats bör badvattenkvaliteten undersökas under minst två år.

Förvaltningens synpunkter

Förslag till ansvarsfördelning

Den som driver eller har för avsikt att driva ett strandbad, anses enligt miljöbalken som verksamhetsutövare. Verksamhetsutövaren är bland annat ansvarig för att verksamheten inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I Stockholm är verksamhetsutövarna av strandbad stadsförvaltningarna, Kungliga Djurgårdens Förvaltning och Stiftelsen Stora Sköndal.

Utifrån intervjuer med stadsdelsförvaltningar samt Miljöförvaltningens egna erfarenheter kan konstateras att det är många aktörer inblandade i strandbaden och ansvarsfördelningen dem emellan är oklar. Stadsdelsförvaltningarna sköter driften, Fastighetskontoret underhåller byggnaderna, Stockholm Vatten ansvarar generellt för vattenkvaliteten i de sjöar där strandbaden är belägna och Miljöförvaltningen har hitintills tagit hand om bland annat algprovtagningen.

Ökade lagkrav samt stramare budget hos samtliga inblandade innebär att ansvarsfördelningen bör ses över och renodlas. Genom miljöbalkens definition av verksamhetsutövare faller driften av strandbaden under stadsdelsförvaltningarna i Bromma, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Norrmalm, Östermalm, Kungsholmen, Skarpnäck, Skärholmen, Älvsjö samt Kungliga Djurgårdens Förvaltning och Stiftelsen Stora Sköndal.

För de aktiviteter som helt eller delvis är nytt ansvar har verksamhetsutövaren i dagsläget ingen budget. För att dessa aktiviteter ska genomföras behöver befintliga resurser omprioriteras eller ytterligare medel avsättas.

Flera av aktiviteterna, t.ex. badvattenprovtagning, algprovtagning, upprättande samt löpande uppdatering av badvattenprofiler, utredning av tidvis dålig badvattenkvalitet, rapportering samt mediakontakter ställer stora krav på samordning inom staden. För att effektivisera nyttjandet av tillgängliga resurser i staden kan därför aktiviteter som denna, på uppdrag av respektive verksamhetsutövare, hanteras av central funktion.

Miljöförvaltningen har redan idag en sådan roll vad gäller badvattenprovtagningen. Förvaltningen har dessutom en bred kompetens vad gäller kartläggning och sammanställning av orsakssamband och kan på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna, Kungliga Djurgårdens Förvaltning samt Stiftelsen Stora Sköndal även utföra ovan nämnda aktiviteter.

Miljöförvaltningen föreslår därför att Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar handlingsplanen med åtgärdsförslag samt förslag till fördelning av ansvar och resurser till kommunstyrelsen.

Åtgärdsförslag

Ansvariga för de åtgärder som presenteras i handlingsplanen samt de åtgärder som förväntas presenteras i konsultutredningens slutrapport, som behandlar de strandbad som tidvis har haft försämrad badvattenkvalitet, är flera. Många åtgärder ligger under verksamhetsutövarens ansvar men också under Fastighetskontorets samt Stockholm Vattens ansvar. Miljöförvaltningen anser att det finns ett stort behov av samordning kring åtgärdsförslagen.

För att genomföra handlingsplanens åtgärdsförslag för bättre badvattenkvalitet vid de befintliga strandbaden samt anläggande av nya strandbad behövs en operativ styrgrupp. Miljöförvaltningen föreslår att stadsdirektören utser representanter från bland annat berörda stadsdelsförvaltningar till en sådan. Resurserna för inrättandet av nya badplatser behöver sedan tas in i kommunfullmäktiges budgeten för 2009.

I och med uppdraget i stadens budget till Miljö- och hälsoskyddsnämnden att ta fram en handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten påbörjade Miljöförvaltningen en provtagning av åtta nya platser under 2007. Vid två av platserna, Tanto och Rålambshov, har badvattenkvaliteten under 2007 varit så bristfällig att Miljöförvaltningen föreslår att respektive stadsdelsförvaltning tillfälligt avråder från bad under badsäsongen 2008, genom bland annat skyltning. För att utvärdera om en plats är lämplig som officiell badplats bör badvattenkvaliteten undersökas under minst två år.

Miljöförvaltningen föreslår därför att Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger Miljöförvaltningen i uppdrag att fullfölja provtagningen av de nya platserna under 2008.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Handlingsplan Badvatten